

שיט יד להברו שעלה אף הוא. שנים עברו את גדר התיל שעל הקיר, קפצו לרחוב, ש' בצד השני.

כל הפעולה ארכה דקות ספורות, לעיני השומרים הנהגים. עד שהצליחו כמה מהם לצאת את השער הראשי, לרוץ, מסביב, אל הרחוב, הספיק כבר יהודה וינבר' גר להעלם בכיוון העיר העתיקה הסמוכה. לחברו היה פחות מזל: בשעת הקפיצה שבר את רגלו, הסתבך בסלילי התיל שלרגלי הקיר, נחפש על-ידי השומרים.

מיד הופעלה רשת המשטרה הענפה לתפוס את פורץ הקופות, הדלתות וגדר בית-הכלא. תמונתו הועברה לכל התחנות, בלשים ובני בריתם החלו מתקשים על עקבותיו. אין כל ספק שנתפוס אותו, הבטיחו השוטרים. בוד לא הטיל איש ספק — פרט לאלה שסברו כי יהודה וינברג הוסיף עוד מבצע לשורת פרי צותיו, עזב את הארץ שלא בדרך המקובלת על בני-תמותה פשוטים או האהודה על הי-משטרה.

אורחים

שיגרת' ופחות שיגרת'

באיור הארמני אשר במטרופולין ניו-יורק התנהל בשנות השלושים בית-מסחר של אר-מני בשם דורניאן. בחנות זו עבד צעיר אשר נולד לפני 43 שנים ביוון והיגר לאמריקה עם הוריו. הצעיר שחור השער ותד-האף עבד בחנות כיוון שאביו רצה שימשיך בדרכו ויהיה סוחר. אולם כאשר ראה ג'ון דורניאן שהלקוחות פושטים תדיר את הרגל, החליט כי הכתיבה היא עניין משתלם יותר לגבי ידיו.

משך ארבע שנים עבד דורניאן הצעיר בעיתונים קטנים ככתב ספורט. אחר גמלה בו ההחלטה להיות ליוצר, וכאשר הגשים אותה פירסם שני ספרים אשר העלו את שמו לאחד המפורסמים בעולם. מאז הוכר כג'ון רוי קארלסון. ספרו השלישי מקהיר עד דמשק, על תכנים במרחב שקדמו למלחמת העצמאות הישראלית זכה לפרסום כשני קר דמיו וגרם לכך שדורניאן-קארלסון יוכנס לרשימה השחורה של המצרים.

קארלסון ביקר בזמן הקרבות בירושלים, החליט לחזור אליה כעבור זמן מה. לפני שבועיים הגיע באניה לנמל חיפה כדי לקיים את החלטתו ולאסוף, מלבד זה, חומר עיוני להרצאות על הארץ שהשודרגה ברדיו וכי סלביזיה בארצות-הברית.

אולם גם הפעם לא בא קארלסון ישר ארצה. כיצד הצליח לעבור את הארצות הערביות השכנות, אחרי שפירסם את ספרו, מבלי שיאונה לו כל רע, זהו סוד שהוא שומר לעצמו, אולם מה שגילה, היה, כי נתקבל לראיון שארך 25 דקות אצל ליזה מוחמד נגיב, אשר הביע דעות חיוביות על ישראל. הפגישה עם ליונה נגיב היתה הפגישה עם ה-מאור. מעניינת יותר היתה הפגישה עם ה-גנרל הנאצי פורנבאכר. הגנרל סיפר לקארל-סון, כי הוא, יחד עם עוד שלושה ארבעה הברים למקצוע ולמולדת, מקימים את הצבא המצרי על כל יחידותיו מחדש. באשר ליש-ראל, אמר פורנבאכר: "אני עובד פה (ב-מצרים) בשכר, ואין לי כל דעות פוליטיות על ישראל".

הפציה המפונים של משפחת רייטר ומנה רייטר החבוקה

לראש השנה: אולטימטום של 48 שעות

צות בהונגריה. ייתכן, בגלל חוסר עבודה, בין המקומות שזיכתו לאומנות הביאתהו לבקר בהם היה בית הנכות בצלאז בירושלים. ביקור שני דרך את ביקורו הראשון שם ואחריהם באו גם שלישי ורביעי. להערצתו של האמן החובב נתחסף גם חוש הפורץ המקצועי: יהודה החליט כי חבל להשאיר דברים כה יפים ונפלאים הרחק ממנו, בבית ירושלמי ישן.

הוא ערך רשימה של כמה חפצים יפים ומשכנים במיוחד, דברי זהב יקרים. את החפצים הגנובים אמר לשלוח לחוף-לארץ; שם יודעים להעריך דברים יפים.

ההעברה מבית-הנכות לרשותו הפרטית של יהודה היתה מישיחק ילדים בשבילו: תוך רגעים אחדים כבר היה בחוץ עם החפצים, לא השאיר במקומם אף סביעץ אצבע אחת. כבעל נסיון נמנע יהודה מלהביא את שללו מיד למחרת היום לחדרו בחיפה, השאירם בבית ידיד ירושלמי, עולה מהונגריה בשם אימרה האוספאטר. רפד. אותו אימרה נהג גם לקבל עבודות צדדיות מידידים טובים, ביניהן: החזקת רכוש שאין מרבים לשאול אודות מקורו.

הפתעתם של השומרים. אימרה שי ביקש לעזור לידגו וינברג, הציע את הי-סחורה למכר שני. הלה הודיע לאימרה כי אינו מעוניין, אך כעבור זמן מה, שינה את דעתו: הוא ניגש לביתו של אימרה וללא כל הרעורים מיותרים לקח את החפצים העדינים, התיכם לזהב גלמי.

המשטרה תפסה אותו שעה שהציע את סחורתו בתל-אביב. משם, ליהודה וינברג, דרך אימרה האוספאטר, היתה הדרך קצרה. יהודה הוזמן למשטרה ובחקירה הודה על מעשהו, נשלח לבית-הכלא היפואי.

משך החודשים בהם היה יהודה תושב המוי-סד הצטיין בנועם הליכותיו, בשלחת רוחו. הוא לא התבלט כלל, עד אשר, לפני שבוע, שעה שהחצי הג'וליה המתה מ-200 אסירים שיצאו לארוחת הצהרים, טיפס על כתפי חברו לקשר, נאחו בקור הגבוה (ארבעה מטר), פי-עלו אתו כלל.

פטרונים לבעייה הכאובה ביותר במדינה, אך פקדי העירייה סברו אחרת, הופיעו לאחר 24 שעות בלבד, פרצו אל הדירה, החלו לפנותה מתפציה. לא הועילה התנגדות האשה, שבעלה נמצא אותה שעה במקום עבודתו. הפקידים החסונים דתפיה, גרמו לחבורת בגופה (ראה תמונה).

בלה לא נרתעה, עמדה ליד פתח דירתה, חסמה בגופה את הכניסה. הפקדים מצאו תח-בולה, נכנסו דרך המרפסת, המשיכו בהוצאת הרהיטים. האשה שעקבה אחריהם נסתה להפי-רע, זכתה לטיפול לא אדיב ביותר שכלל דחיפות ולחיצות אל הקיר. השכנים התמר-מו, דרשו להפסיק את ההשתוללות. לישב את הסכסוך לאחר ההג, כל זה לא הועיל, תפצי הדירה הוצאו אל החצר, השאירו מיל-חוריהם דק חדר ריק ואשה פצועה, קרובה לעלפון.

אותה שעה הוועק הווג הזכאי לדירה זו בדרך החוק, מהר למלא את החדר בחפציו, להרגיש עצמו "בבית". אך רופא המקום פקד על בלה לא לעזוב את מיטתה, גרם על-ידי כך לתקלה רצינית בשעות הלילה: סירוב הבעלים להניח לנשותיהם לישון לבדן. החר-צאה: שתי המשפחות חרקו שיניים, ישני בחדר אחד.

פשעים

הניכו של מלך הפורצים

בעלות יהודה וינברג, לפני שש שנים, מי הונגריה ארצה, לא נראה בו כל אות המזמו כי הנער הצנום יהפוך, במרוצת הימים, לפור-רץ קופות ודירות מקצועי, ייתפס לאחר אחת הפריצות המפורסמות ביותר במדינה. אביו היה קומוניסט עתיר נכסים, שנהרג על-ידי הגרמנים בכבוש הונגריה. הילד שנעזב לנפשו, שוטט ברחובות העיר, למד להתקיים מאוכל גנוב מן התושבים שעה שאלה היו בורחים למיקלטים בעת הפצצות מן האויר. הנער היה אמיץ מאד, סכנת הפצצות לא הב-הילה אותו כלל.

בעלות ארצה, התגייס יהודה לצבא. נשלח לחטיבת הראל הפלמחית. עם פירוק הפלמח עשה את אשר עשו רבים כמותו — נכנס לקיבוץ. אך חיי ההתיישבות העובדת לא מצ-או חן בעיניו, הוא עבר לגור בחיפה. שם עשה היכרות הדוקה עם חוסר-עבודה ועם מלך פורצי הקופות של הונגריה שהעתיק את מושבו לארץ הקודש.

המלך לשעבר לימד את יהודה את כל הסור-דות המרובים של המקצוע. הוא נהג לקחתו אל מייגרשי הגרוטאות בקרבת העיר ללמדו שם פרק בהוצאת תוכנס של קופות וחורים. שלא בדרך המקובלת. הווג שמר על אופיים האקדמי בהחלט של השיעורים, לא ביצע אף פריצה אחת של ממש משך כל זמן ההיכרות. יהודה השתלם גם באיגורף, וזה בתואר אלוף הארץ במשקל זבוב. גופו, על אף צנימותו, היה גופו של מתאגרף קלאסי: זרר-עות ארוכות, רגליים ארוכות וזריזות, מותנים צרות, כתפיים רחבות. מלבד איגורף עסק גם באומנות האהובה עליו: הציור, אותו למד בימי נעוריו הרחוקים באקדמיה הונגרית.

העירבה מקצועית. יום אחד החליט כי הגיעה השעה להשתמש בתורה ששמע מידידו המלך לשעבר, הפך להיות פורץ מקצועי. "אני יודע מה בדיוק דחף אותי למקצוע", היה נוהג לומר לידידו בקול מדוד ותרבותי, כמי שמהרהר בבעייה מתמטית מעניינת. "ייתכן שזה בגלל הרגלי נעורי בזמן הפצי-

(המשך נעטעד 6)
הזקן) שנקר להרים את קולו החלש בצעקה גדולה: "לא נחתום ויהי מה!"

כלי סימן חיים. זה זמן רב שלא הראה שנקר אותות חיים בשטח עבודתו כנשיא הי-תעשיינים, בילה את מרבית זמנו לא במרכז, בבית התעשייה בתל-אביב, כי אם בירושלים. הפעם ניתנה לו טוב ההזדמנות לפעול: שלוש פעמים נתקבל לראיון על-ידי שר הי-מסחר והתעשייה. שלוש פעמים הצהיר שלא יחתום על ההסכם, באם לא תיאות הממשלה לכלול את התוספת של 6.400 ל"י בחישובי מחירי המוצרים. שלוש פעמים סירב השר, הודיע שהאינדוס לא יעלה עוד.

למחרת נודע כי מחירי השמן והסוכר יוכי-פלו בעקבות הכפלת שער הדולר ליבוא מצ-רכים אלה. באותו יום שלחה ההסתדרות אולטימטום להתאחדות: "אנו מחכים עד יום ששי".

ביום ששי נחתם ההסכם על תוספת היוקר.

דרכי חיים

בחדר אחד. שתי משפחות

"המורה! המורה! אנשים זורקים החוצה את הרישוק, רוצה מהר מזה!" החייל המורה: בלה רייטר. בית-הספר: החייל המקום: שיכון העירייה ביד-אליהו ליד תל-אביב. הרקע: גירוש משפחה הגרה ללא זכות בדירה שהיא רכוש עירוני. הזמן: ערב ראש השנה תש"ג.

בלה רייטר גרה עם אמה החולנית ושומרת הדת עד לפני ארבעה חודשים עת נישאה לעולה חדש לא דתי, חסרי-כל ותושב מעברה. היחסים בין האם לבת הורעו בשל כך והווג מצא מחסה בבית אחותה של בלה שגרה עם בעלה בחדר אחד בשיכון העירוני. עם קבלת דירה חדשה בשיכון הסודרתי עזבו אחותה וגיסה של בלה את החדר, לא הודיעו על כך למחלקת השיכון העירוני, הניחו לבלה ובעלה להתגורר בדירה.

העניינים הלכו כשורה עד שנודע הדבר לפקיד העירייה ביד-אליהו ששלח אולטימטום למורה הצעירה לעזוב את החדר תוך 48 שעות, לפנותו לטובת פקיד עירייה אחר הי-שום בתור זה זמן רב, סובל יחד עם אשתו ההרה מחוסר דיור מתאים. ערב ראש-השנה אינו זמן אידיאלי למצוא

הארץ

..נשאר המורים עד היום הזה בלי חוזה שכירות (על המשטר)
משה מזרחי, ג'ן-שלמה טיפה מרה באמת.
חתיקי הפרדסים מקבלים הדרכה ב-שיטות חדישות שיחשכו זמן וכסף (מעריב)
שלמה הררי, חיפה
כל תפוז יתקלף אוטומטי.
משקים שנפלן מהמנוף נפצעו (דבר)
יעקב בלצר, גבעתיים
המנוף התחלק לשניים, מפ"ם ומפא"י.

כך תתחייב כל חרבת שיכון להיות פתוחה לכל מועמד (הצופה)
יעקב נומברג, תל-אביב
מצוין! החרבות תמשכנה יתירים ודבזים!

פורץ קופות זכא יהודה וינברג, זרועות ארוכות, רגליים זריזות, מתניים צרות, כתפיים רחבות